

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED. Szerkesztőség: Somogyi ucca 22. I. em. Telefon: 15-35. - Kiadóhivatal, Közlönykönyvtár és jegyiroda: Aradi ucca 8. Telefon: 306. - Nyomda: Löw Lipót ucca 19. Telefon: 16-34. Távirati és levélcím: Délmagyarország Szeged.

Szombat, 1930 január 4
Ára 16 fillér
VI. évfolyam, 3. szám

ELŐFIZETÉS: Havonta helyben 3-20 vidéken és Budapesten 3-60, külföldön 6-40 pengő. - Egyes szám ára hétfőnap 16, vasár- és ünnepnap 24 fill. Hirdetések felvétele tarifa szerint. Megjelentik hétfő kivételével naponta reggel

Városonkívüli városfejlesztés

Az akoltelepek ügye, ami tegnap bukkant fel a közigazgatásban, úgy látjuk, több figyelmet érdemel, mint amennyiben részesíteni akarják. Az ügy felbukkanása újra aktuálissá teszi azt a megállapítást, hogy a város közigazgatása csak kétféle ügygel foglalkozik: vagy olyan, amit a minisztériumok szabnak elébe, vagy olyan, ami véletlenül bukkant fel. Természetesen ez nem arra mutat, hogy a komoly tervszerűség, a körültekintő és előrelátó megfontoltság állítja össze a tenni valók rendjét.

Egyszer a színházi kérdés kelevénye fakad ki, máskor az akoltelepek kérdése vetődik fel, — így gondoskodik a véletlen e programtalan közigazgatás számára feladatokról. Csodálatos: a város urai tizenhat éven keresztül ott mennek el az akoltelepek mellett s minthogy a szatymazi ut arra vezet el, bizonyára nem is csak üres fantázia táplálja ezt az elképzelést, ott mentek el a város urai az akoltelepek mellett, de — száz pengőt feltennének egy lyukas mogoró ellenében, — bizonyos, hogy tíz városi ur közül kilenc nem tudta, hogy ezek a telkek a város tulajdonát képezik s hogy azok milyen feltételek mellett vannak bérbe adva. Hogy is tudnák az ifju Benjáminok azt, hogy valamikor mi végzetek a Fodor Károlyok, Zombory Antalok és László Gyulák. Ha a régi akta előkerül, mégcsak »betekintést nyerne« a ma urai, de ha nem kerülnék elő, ha például a levéltárban »megszakad a kapcsolat«, ha egy aktának magvaszakad, az előzmények ismerete nélkül kénytelen intézkedni az utód. Ugy gondoljuk: a racionalizálás idején talán nem ártana *össze gyűjteni és nyilván tartani a város által kötött szerződéseket is, mint ahogy a városi szabályrendeleteket egy kötetbe nem gyűjtötték, de kellene gyűjteni s nemcsak a város kötelezettségeinek, hanem a város jogosítványairól is készülné egy nagy nyilván tartás.* Hány olyan jogot szerzett a magánosokkal kötött szerződésekkel a város, amelyek az idő múlás következtében veszendőbe megy s veszendőbe megy, mert az emlékeztető kiesett s nincs, ami emlékeztetőbe idézze, ha egyszer onnan kihullott? Hány telket adott el a város kedvezményes áron, kikötve meghatározott időn belül az építkezést? A háború idején mégcsak előállottak az építkezésre kötelezettek, hogy a rendkívüli időre való tekintettel a város adjon haladékokat szerződésben kikötött kötelezettségüknek teljesítésére. A város megadta a halasztást egyszer, megadta kétszer, többször azután a legtöbben nem is kérték. S most, amikor a legnagyobb szükség lenne arra, hogy a város rákényszerítse építkezésre a kedvezményeket elfogadókat, attól kell tartani, hogy a nem használat következtében elenyészett a jog is.

Nem ismerjük annyira a kérdést, hogy jogi vitába szállnánk az illetékesekkel afelett, hogy tizenhatévi türés után érvényesíthető-e a városnak az a joga, hogy az akoltelepek bérletét felbonthatja s nem fog-e bírői segélyben részesülni az a felfogás, hogy aki tizenhat éven keresztül elnézi a szerződés tárgyának szerződésellenes használatát, az e kikötésről lemondottnak s a szerződés tárgyának más módon történő használatába beleegyezettnek tekintendő. Mi jobban félünk attól, hogy egy Hegedüs-telep, vagy Tóth Béla-telep épül ott, ahol ezelőtt a boldog világ-

ban: kurtafarku malacok gömbölyödtek zsírsertéseké. Hogy mit jelent ez a városonkívüli városfejlesztés, azt már a példákból jól tudjuk. Először csak hely kell, ami fölé födelet emelhesse a szerénység. Am a födél után kell a járda, a járda után a közvilágítás, a közvilágítás után vízvezeték, azután orvos, tanító, pap, iskola és templom s azután annyi kötelezettség és annyi teher, amennyit sem a telepek lakói, sem a város közönsége nem bírnak el. Mi természetesen, érthetőnek és jogosnak is tartjuk mindezt a követelést s a legmagától értetődőbbnek tartjuk a telepeknek törekvését a fejlődés után. A várost azonban »az egyenletes fejlesztés szabálya« szerint kell építeni. Ha a polgárság rejtett erőfeszítésével a város belső területén megalkotta a

közműveket s ha megvan a készség arra, hogy újra csak rettenetes erőfeszítéssel a külvárost is ellássa a városi élet feltételeivel, akkor nem szabad mesterségesen kiszorítani a város népét a körtöltésen kívülre pusztán csak azért, mert ott pár pengővel olcsóbban lehet telekhez jutni. Mire az építkezés befejeződik s kezdődik a közművek költségeihez való hozzájárulás, ugys kiderül, hogy milyen *mérhetetlenül drága lesz az olcsó telek.*

Okosabb, megfontoltabb s ha úgy tetszik: racionalisabb városfejlesztési tervet szeretnénk látni s nem olyant, amelyik faólak helyébe vályogólakat »varázsol« a dorozsmai utra. Ne csak a belvárosnak s ne csak a körtöltésen kívüli művárosnak jusson a gondoskodásból!

Rövid nyílt üléssel megkezdődött a II. hágai konferencia

Bizalmas értekezleten két jóvátételi bizottságot alakítottak — A magyar kérdéssel foglalkozó bizottság szombaton megkezdte tárgyalását, elnöke Loucheur

(Budapesti tudósítók telefonjelentése.) Hágából jelentik: A magyar delegáció ma délelőtt 11 órakor érkezett meg Hágába. A delegátusokat a pályaudvaron dr. Török Béla hágai magyar követ fogadta. Azokra a szállodákra, amelyekben a magyar delegátusok laknak, magyar lobogókat tűztek ki.

Az egyes delegációk köreiben nagyon biznak abban, hogy az értekezlet minden különösebb nehézség nélkül végezni fog feladataival. Az anyagot a lehető leggondosabban előkészítették és éppen ezért bizonyosra veszik, hogyha előre nem

látott akadályok nem merülnek fel, a konferencia január 15-ig befejezi munkálatait.

A figyelem most elsősorban a német jóvátétel ügyére irányul. A keleti jóvátétel ügyével kapcsolatban a nagyhatalmak kíváncsian tartanak, ha ez a kérdés barátságos alku útján rendeződne, de ha a tárgyalások meg is hiúsulnának, illetékes körök szerint ez nem lesz befolyással a Young-terv életbeléptetésére. A tárgyalások súlypontja, mint a Népszövetségnek, úgy itt is a zárt ülésekre helyeződik át és a nyílt ülések csak jóváhagyják a zárt üléseken lefolyt anyagot.

Előértekezlet

Hágából jelentik: Délután 2 órakor a Binnenhofban a hat meghívó hatalom, Németország, Belgium, Franciaország, Anglia, Olaszország és Japán megbízottai értekezletre ültek össze avégből, hogy a munka módszerének kérdésében megállapodásra jussanak. Jaspár belga miniszterelnök javasolta,

hogy két bizottságot alakítsanak, amelyek egyike a Németországot érdeklő kérdéseket teszi vizsgálat tárgyává, a másik pedig a volt ellenséges hatalmak másik csoportját, Magyarországot és Bulgáriát, érdeklő kérdésekkel foglalkozik.

Tíz percig tartott az első ülés

A delegátusok 5 óra előtt gyülekezni kezdtek és az üdvözlések után sorra elfoglalták helyüket. A francia delegáció tagjai, élükön Tardieu miniszterelnökkel és Briand külügy-miniszterrel, melegen üdvözölték Bethlen István grófot és a magyar delegáció többi tagját.

Az értekezlet ezúttal a felsőház üléstermében ülésezett, amelynek méretei meglehetősen szűkek, úgyhogy alig tudja befogadni a népes delegációkat. Az elnöktől balra ültek a francia és az angol delegátusok, jobbra a belga és a német delegátusok foglaltak helyet. A négyszögletes asztal átellenes sarkán ültek a magyar delegátusok.

Jaspár elnök néhány perccel 5 óra után nyitotta meg a hágai értekezlet II. ülészakánának bevezető plenáris ülését. Megnyitójában

külön üdvözölte Magyarországot, Ausztriát és Bulgáriát képviselőit, akik a múlt értekezleten nem voltak jelen,

a mostani ülészakára azonban meghívást kaptak.

Az elnök rövid megnyitó beszédével a nyil-

ános ülés véget ért. A karzatok kiürítése után az értekezlet tagjai

bizalmas ülést

tartottak. Jaspár elnök javasolta, hogy két bizottságot alakítsanak, az egyik a német, a másik pedig a nem német jóvátételi kérdésekkel foglalkozzék. Az értekezlet hozzájárult az indítványhoz.

A német jóvátételekkel foglalkozó bizottság elnökévé egyhangulag Jaspárt, a nem német ügyekkel foglalkozó bizottság pedig Loucheurt választotta meg elnökének. Az első bizottság még ma este összeül. A második bizottság holnap délelőtt fél 11 órakor tartja első ülését.

Bethlen az első ülésen

(Budapesti tudósítók telefonjelentése.) Hágából jelentik: A mai értekezleten az érdeklődés központjában Bethlen István gróf magyar miniszterelnök állott, akit az összes delegátusok üdvözöltek és az egész ülés folyamán feltűnően figyeltek.